

Bortom horisonten

Under den vinjetten kommer Eskader/Långfärdskommittén att presentera lite fakta om färdmål som ligger lite längre bort. Som går att nå på en vanlig semester. Oftast i vanlig takt. Ibland med några längre etapper eller någon nattsegling.

Polen, del 1.

Vi tänker presentera en bit av den polska kusten, det kommer mera senare.

Vi tänker ta med er till ett land där båtsporten är ganska ny. Ett land som ligger nära Sverige men ändå är lite annorlunda. Ett land som har ca 38,5 milj innevånare, med en kust som bara består av en lång sandstrand.

Ett land där folket är vänligt och hjälper gärna en turist, även om kommunikationen inte alltid går så bra.

Ett land som var stängt för båtturister och öppnades först på 90-talet, där båtsporten är ganska ny.

Man kan fortfarande se bevakningstornen längs kusten från kalla krigets dagar.

När man kommer nära en Polsk hamn skall man ropa upp hamnen på VHF, engelska går bra, tala om vilken nationalitet båten har, tala om vad båten heter, hur många man är ombord, vart man kommer från. Därefter invänta OK från hamnmyndigheten. Därefter så blir man mottagen i hamnen och anvisad plats, inga ytterligare papper behövde visas när vi var där i somras.

Däremot fick man bli inskriven i en liggare av hamnkaptenen, med alla fakta om båten, hemmahamn, etc, all fakta om besättningen, vart man kom från och vart man skulle.

Likadant när man lämnade hamnen, man ropade upp och bad om tillstånd att lämna hamnen, sedan var det inga problem.

Det finns en del zoner som militären använder längs Polska kusten, dom kan vara stängda för båtturister. Då pågår det skjutövningar eller manövrer i dessa områden.

Kolla i sjökorten var dom är, man får bäst information om dom är öppna eller ej av hamnmyndigheterna eller hamnkaptenen.

Säkerhet, vi upplevde alla Polska hamnar som väldigt säkra för oss, och båten, det fanns bevakning dygnet runt i dom flesta hamnar vi var i.

Man betalar med polska zloty, (1 zloty = ca 2,35sek). Det går att betala med € i många av hamnarna.

Hamnavgifter ligger på 40 – 70 zloty, det finns el i alla hamnar, man betalar för det man förbrukar, ca 1 zloty kw/h, vatten kan kosta, i vissa hamnar.

Vi drack allt vatten som kom ut kranarna och märkte inget obehag av det, fyllde båtens tank i dom flesta hamnarna, hade inget problem relaterade till vattnet.

Prisnivån i Polen är lite lägre än i Sverige, ca 70-75% lägre. Provianteringen är lite annorlunda, väldigt många små kvartersbutiker, med skapligt sortiment, en del större affärer, men stora snabbköp var inte så vanliga.

Språket var lite svårare, engelska var inte så vanligt, inte ens hos yngre personer, man talade helst polska eller tyska. Dock gick det att göra sig förstådd med tyska glosor och lite engelska, några hamnkaptener pratade engelska.

Dom flesta hamnarna på polska Östersjökusten ligger en bit upp i en flod, skyddat, men kan vara lite gungigt vid stark nordvind, då dyningen rullar upp för floden. Bra att veta är att det kan surfa på bra när

man skall in till en hamn och vara tuffa vågor emot, när man skall ut ur hamnen. Oftast är det en muddrad ränna ut till djup vatten och ganska grund vid sidorna, så att kryssa är inte att tänka på. En stark och trygg motor är en bra försäkring att tryggt komma ut och in i polska hamnar, vid lite blåsigare väder.

I Polen finns en stor intern turisindustri, väldigt många polacker reser från inlandet till Östersjökusten för att sola och bada. Det är badstränder hela vägen och man blir noga studerad när man närmar sig en Polsk hamn. Dom flesta av städerna och samhällena längs kusten har byggt om och byggts upp för badturismen, lite Tylösand hela vägen. Det vimlar av serveringar och barer, souvenirbutiker och nöjesställen.

Man äter ute både bra och billigt i hela Polen, en middag typ snitsel, entrecote, lax, potatisgratäng, eller pommes frites till kostar ca 100 - 120sek/person, ink en stor stark till. Vill man äta billigare så har man en specialitet liknade den danska med spätta och remuladsås. Fast i Polen är det friterad torsk och pommes frites, (polsk variant på fisch and chips) väldigt gott, den kostar ca 30-40 sek. Menyerna står oftast på polska, tyska och engelska.

En sak man slås av när man är i Polen är dom stora kontrasterna. Det kan ligga jättefina villor och hyreshus som man skulle kunna tro var från västvärlden. Fina stenlagda gator och asfalterade uppfarter. Bredvid kan ligga rena rucklen och gator med stora hål i.

Hyreshus sedan sovjettiden, i äkta rå-grå betong, en svensk betongosse från 60-70talet skulle varit grön av avund över sådana byggkomplex. Bilparken var väldigt ny, man såg inte så ofta någon rostig bil utan mest nyare modeller av europeiska och asiatiska bilar.

Polen ligger granne med Tyskland och man kan komma in till landet via ett stort innanhav Stettiner haff, närmare Stettin kallas det även Oderhaff. Söder om Rügen via Greifswalde bodden kan man gå mellan Usedom och fastlandet. Då har man en skyddad inomskärsled hela vägen ner till Stettin och 'Swinoutjscie. Se upp för bottengarn som ligger som staket överallt, många är omärkta på Polska sidan. Annars kan man bara komma över Östersjön mot Swinoutjscie (Swinemünde på Tyska)) och starta sin färd österut därifrån.

Swinoujscie är en viktig hamn för både last- och färjetrafik, är uthamn till Szczecin (Stettin). Hamnen har haft starka befästningar, men dessa har naturligtvis förlorat i betydelse i modern tid. Intogs av Gustav II Adolf 1630. Fick stadsrättigheter först 1765. Som överallt på denna kust blev också Swinoujscie härjat under Andra Världskriget. Staden är idag helt återuppbyggd, med delvis moderna hus. En vacker park, naturreservat sträcker sig ända ner mot stranden, där ett intensivt badliv försiggick. I den moderna marinan var allt välordnat och med bevakning Staden är den enda i Polen som ligger enbart på öar, ett Polskt Venedig, fast inte lika vackert.

Man kan gå hela vägen till Stettin, (en stor och betydande stad), med båt, uppför floden Oder. Då kommer man till en vacker grönskande stad. Med ca en halv milj. innevånare. Staden blev hårt bombad av dom Allierade under Andra Världskriget och gamla stan är vacker men inte mycket kvar av. Nämnas kan att en staty av påven Johannes Paulus II står i staden.

Dziwnow (Dievenow) 20M österut. Vi hade nu börjat vår resa österut längs den polska kusten. Dziwnow var en ganska liten plats men viktig fiskehamn och semesterplats för inhemska turister. Ett myller av människor. Huvudgatan kantades av moderna påkostade villor med väldig blomsterprakt i trädgårdar. Vi vandrade på kvällen ner till stranden, där ett stort tält var rest innehållande öl- och danslokal.

Vi träffade några på tillställningen som pratade engelska. När vi berättade att vi var svenskar, bedyrade dom att i Polen är det betydligt bättre än att vara tysk.

Här visade det sig att vår nyinskaffade Komma's hamnlots inte var uppdaterad. Marinan beskrevs som lite omodern i boken. Vi frågade i fiskehamnen om vi fick ligga där i stället.

En fiskare förklarade på en blandning av tyska och engelska att vi skulle gå en bit till, uppför floden. Där kom vi till en marina som var helt ny byggd, så ny att den inte var helt klar än, det återstod en del markarbete. Hög standard, rent och fräscht, kaklade toaletter och duschar, bevakning dygnet runt.

Från Dziwnow kan man sedan ta en tur till Bornholm som ligger nästan rakt norr ut, ca 65 M.

För att sedan gå hemåt på danskt eller svenskt vatten. Fortsättning om Polska kusten kommer längre fram.

Text och foto, Inge & Annethe Andersson

